

2. Из истории Киевского Политехнического института: Сборник документов и материалов. М.: Изд-во КГУ, 1961.-Т. 1 (1898-1917). – XX с.
3. Лиховодов В. І. КПІ крізь роки. До 75-річчя Жовтневого району міста Києва. – Київ, 1997. – 31 с.

АРХІТЕКТУРА КПІ

Климов І.Р., Ткаченко Ю.С., Дімарова О.В.

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Україна, 03056, м. Київ, пр-т Перемоги, 37,

e-mail: klimov200017@gmail.com

Архітектурний комплекс Київського політехнічного інституту привертає увагу, як місце з особливою атмосферою. Тут проводять зйомки фільмів, музичних кліпів, фотосесій, святкувань, конференцій та різноманітних фестивалів. Та не всі знають, з чого все почалося. 25 листопада 1896 р. відбулася нарада, де було вирішено заснувати у Києві політехнічний інститут із механічним, інженерним, хімічним і сільськогосподарським відділеннями на підвищеному плато між шосейною дорогою та залізницею, поряд із забудовою передмістя Шулявка. У конкурсі на проекти споруд Політехнічного інституту взяли участь відомі архітектори: Бенуа, Гоген, Кітнер, Кобелєв, Померанцев, Цендер та Шретер. Найкращим був визнаний проект І. С. Кітнера з девізом «Prestissimo», але оскільки він проживав у Санкт-Петербурзі й не мав змоги безпосередньо керувати ходом робіт, будівництво очолив архітектор Кобелєв.

Основні принципи забудови території викладено автором проекту в пояснювальній записці: *«Весь інститут складається з трьох головних груп будівель, які розташовані на вершинах двох пагорбів, у т. ч. на лівому, ближче до міста, зведена буде головна будівля для інженерного, механічного та сільськогосподарського відділень, а на правому відведено місце для хімічного павільйону. Між цими двома групами споруд будуть розміщені два житлові будинки (для співробітників та професорів) зі службами. Всі ці головні будівлі розташовані на відстані 100 сажнів від шосе та відокремлені будуть від останнього насадженнями різних дерев і садовими квітниками. Позаду цих головних споруд розташовуються дослідна й електрична станції та поле для городів з фермою і скотним двором».*[1]

Архітектура Політехнічного інституту створена у цегляному стилі з використанням мотивів романсько-готичної архітектури (перша черга

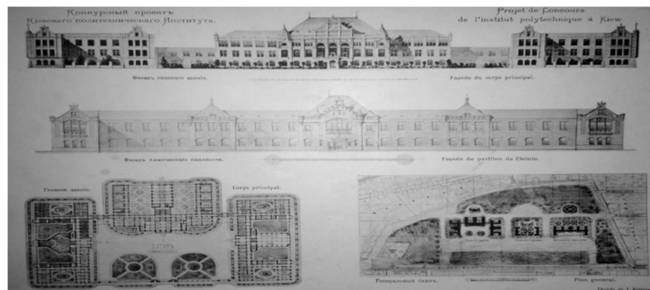

Рис. 1. План Політехнічного інституту (арх. І.С. Кітнер, 1897)

будівництва) та модернізму (друга черга). Завдяки включенню до композицій будівель виразних елементів та розміщенню споруд на високих відмітках рельєфу, інститутське містечко сприймалося як мальовничий архітектурний ансамбль, що панував над навколишньою місцевістю.

Для архітектури приміщення характерне поєднання ренесансних принципів загальної побудови й стилізованого романсько-готичного декору. Таку стилістику має оздоблення інтер'єра фізичної аудиторії, розташованої в східному крилі головного фасаду, до якого вона розташована амфітеатром (на першому поверсі під ним влаштовано окремий вестибуль). Аудиторія прилягає до коридорів, з якими на рівні першого і другого поверхів пов'язана чотирма симетричними входами.

У роки першої світової війни та Української революції багато приміщень інституту використовувалися під військові шпиталі, казарми, майстерні для виготовлення зброї, розміщення бойових штабів. Деякі будівлі зазнали пошкоджень: 20 жовтня 1914 сталася пожежа в актовій залі головного корпусу, 22 червня 1916 р. – вибух у хімічному павільйоні.

Значного розвитку комплекс КПІ набув після Другої світової війни. 1948 р. укладено проект на його відновлення та реконструкцію, відповідно до якого споруджено декілька нових навчальних і допоміжних будівель, зокрема, у межах історичної садиби – навчальний корпус № 12. Наймасштабніше будівництво здійснено протягом 1970 – 1980-х рр.

Виразною частиною забудови, створеною на останньому будівельному етапі, стала прямокутна «Площа знань». Також споруджено восьмиповерховий навчально-лабораторний корпус загальнотехнічного факультету (№7).

На західному боці площі розташована науково-технічна бібліотека – найоригінальніша за архітектурним задумом інститутська споруда 1980 х рр. Підвищений рельєф зумовив утворення головним фасадом своєрідного подіума з гранітним облицюванням і парадними сходами. Споруджена за ініціативи ректора Г. І. Денисенка авторським колективом Київського науково-дослідного інституту експериментального проектування. Загальна форма будівлі наближена до паралелепіпеда з асиметричними прямокутними виступами зі сходу та заходу. Південну частину займає восьмиповерхове книгосховище, північну – бібліотечні приміщення. Центром об'ємно-просторової композиції бібліотечної частини є критий семиярусний атриум, до якого з півночі, сходу та заходу прилягають чотириповерхові об'єми читальних зал. Східну частину «Площі знань» формує палац культури із залом на 1750 місць. Усі споруди, які утворюють «Площу знань», створені в лаконічних формах функціоналізму з використанням білого інкерманського каменю.[2]

Рис. 2. Науково технічна бібліотека ім. Г.І. Денисенка

Нині комплекс інституту займає площу понад 100 га та включає двадцять вісім навчальних і лабораторних корпусів, науково-технічну бібліотеку, палац культури, спортивні споруди, двадцять студентських гуртожитків і шість житлових будинків професорсько-викладацького складу та службовців, їдальню, поліклініку й інші установи.

Література

1. Лиховодов В. І. КПП – від першого кроку до першого випуску / Лиховодов В. І. – К. : КПП, 1998. — 104 с.
2. Політехнічний інститут, кінень 19 – 20 ст. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://pamyatky.kiev.ua/streets/peremogi-prosp/polite_hnichniy-institut-kin-19-20-st

СЕКЦІЯ ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИХ І МАТЕМАТИЧНИХ НАУК НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ В 80–Х РОКАХ ХХ СТОЛІТТЯ

Лихолат А.О.

*Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Україна, 03056, м. Київ, пр-т Перемоги, 37,
e-mail: alla_olex@ukr.net.*

Актуальність обраної теми обумовлена зростаючою роллю фізико-технічних і математичних наук. Метою тез є дослідження роботи Секції фізико-технічних і математичних наук Національної академії наук України в 80–х рр. ХХ ст.

На початку 80-х рр. українські вчені вперше побудували строгу аксіоматику асимптотичних методів нелінійної механіки, що стали основними засобами аналізу коливальних процесів у сучасному природознавстві та техніці. [8]. Терміни «поліноми Кравчука», «метод інтегральних різноманітностей Боголюбова-Митропольського», «топология Скорохода», «черніковські групи», увійшли в світову математичну літературу [5]. Одержані результати були використані при проектуванні, розрахунках, випробуваннях та експлуатації різних зразків нової техніки, включаючи глибоководні апарати, авіаційні двигуни, літак «Руслан» та елементи аерокосмічної системи «Енергія-Буран». [2].

Фундаментальні дослідження в Інституті фізики Національної Академії наук України в 80-х рр. були спрямовані на поглиблене вивчення енергетичної структури твердих тіл та їх взаємодію з електромагнітними та ядерними випромінюваннями; дослідження атомних і електронних явищ на поверхні твердих тіл; розвиток плазмової електроніки, нелінійної оптики та голографії. [1].

В Інституті теоретичної фізики ім. М. М. Боголюбова були розроблені фундаментальні проблеми квантової теорії взаємодіючих полів стали надійним засобом вирішення багатьох завдань сучасної теоретичної фізики,